

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2015	CONVOCATORIA: JULIO 2015
HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREMO DEL EXAMEN: El/la alumno/a contestará, dentro de la opción que elija, las **cuatro** cuestiones sobre el texto del autor que ha trabajado en clase.

1ª cuestión: 2 puntos; 2ª cuestión: 2 puntos; 3ª cuestión: 5 puntos; 4ª cuestión: 1 punto

OPCIÓN PRIMERA
TEXTO I

- 1 Y como la multitud de leyes sirve muy a menudo de disculpa a los vicios, siendo un estado mucho
- 2 mejor regido cuando hay pocas, pero muy estrictamente observadas, así también, en lugar del gran
- 3 número de preceptos que encierra la lógica, creí que me bastarían los cuatro siguientes, supuesto que
- 4 tomase una firme y constante resolución de no dejar de observarlos una vez siquiera.
- 5 Fue el primero no admitir como verdadera cosa alguna, como no supiese con evidencia que lo es; es
- 6 decir, evitar cuidadosamente la precipitación y la prevención, y no comprender en mis juicios nada más
- 7 que lo que se presentase tan clara y distintamente a mi espíritu, que no hubiese ninguna ocasión de
- 8 ponerlo en duda.
- 9 El segundo, dividir cada una de las dificultades que examinare en cuantas partes fuere posible y en
- 10 cuantas requiriese su mejor solución.
- 11 El tercero, conducir ordenadamente mis pensamientos, empezando por los objetos más simples y más
- 12 fáciles de conocer, para ir ascendiendo poco a poco, gradualmente, hasta el conocimiento de los más
- 13 compuestos, e incluso suponiendo un orden entre los que no se preceden naturalmente.
- 14 Y el último, hacer en todos unos recuentos tan integrales y unas revisiones tan generales, que llegase a
- 15 estar seguro de no omitir nada.

R. DESCARTES, *Discurso del método II* (trad. de M. García Morente)

CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**duda**” partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: ***Concepto de sustancia en Descartes y sus tipos. Argumentos demostrativos de la existencia de Dios y del mundo.***
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si con coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

TEXTO II

1 En relación con el primer problema, el conocimiento se despliega del siguiente modo: Parece que la
2 ley natural sea un hábito.

3 1. Porque como el Filósofo dice, en *Ética a Nicómaco*, II: «las cosas que pasan en el alma son de
4 tres clases: pasiones, facultades y hábitos». Pero la ley natural no es alguna de las potencias del alma,
5 ni alguna de las pasiones como se aprecia sin dificultad al enumerar una a una. Luego la ley natural es
6 un hábito.

7 2. Además, Basilio afirma que la consciencia o la sindéresis es «la ley de nuestro intelecto»: lo
8 cual sólo puede entenderse de la ley natural. Sin embargo, la sindéresis es sin duda un hábito, como ya
9 tenemos dicho [I, q.79 a.12]. Luego la ley natural es un hábito.

10 3. Además, la ley natural siempre permanece en el hombre, como se hará patente [a.6]. Pero no
11 siempre la razón del hombre, a la cual la ley pertenece, piensa en la ley natural. Luego la ley natural no
12 es un acto, sino un hábito.

13 *Pero al contrario*, es Agustín quien afirma en el libro *De bono coniugali*: «el hábito es con lo que se
14 hace algo cuando es necesario». Pero la ley natural no es de esta condición; está, en efecto, en los
15 niños y en los condenados [en el infierno], quienes no pueden obrar a través de ella. Luego la ley
16 natural no es un hábito

T. DE AQUINO, *Suma teológica*, I^a-II^a, q. 94, a. 1 (Ed. Publicacions Universitat de València)

CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**ley natural**” partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: ***El método escolástico en filosofía: la cuestión disputada.***
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si con coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

OPCIÓN SEGUNDA

TEXTO I

1 Se preguntará, sin embargo, ¿qué clase de tesoro es éste que pensamos legar a la posteridad con
2 semejante metafísica depurada por la crítica, pero relegada por ello mismo, a un estado de inercia?
3 Si se echa una ligera ojeada a esta obra se puede quizá entender que su utilidad es sólo *negativa*:
4 nos advierte que jamás nos aventuremos a traspasar los límites de la experiencia con la razón
5 especulativa. Y, efectivamente, ésta es su primera utilidad. Pero tal utilidad se hace inmediatamente
6 *positiva* cuando se reconoce que los principios con los que la razón especulativa sobrepasa sus
7 límites no constituyen, de hecho, una *ampliación*, sino que, examinados de cerca, tienen como
8 *resultado* indefectible una *reducción* de nuestro uso de la razón, ya que tales principios amenazan
9 realmente con extender de forma indiscriminada los límites de la sensibilidad, a la que de hecho
10 pertenecen, e incluso con suprimir el uso puro (práctico) de la razón. De ahí que una crítica que
11 restrinja la razón especulativa sea, en tal sentido, *negativa*, pero, a la vez, en la medida en que
12 elimina un obstáculo que reduce su uso práctico o amenaza incluso con suprimirlo, sea realmente
13 de tan *positiva* e importante utilidad. Ello se ve claro cuando se reconoce que la razón pura tiene un
14 uso práctico (el moral) absolutamente necesario, uso en el que ella se ve inevitablemente obligada a
15 ir más allá de los límites de la sensibilidad.

I. KANT, *Crítica de la razón pura*, “Prólogo de la segunda edición”, B XXIV- B XXV (trad. de P. Ribas)

CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**uso práctico**” de la razón partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: *Metafísica, crítica e ilustración*.
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si con coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

TEXTO II

1 — Reduzco a fórmula un principio. Todo naturalismo en la moral, esto es, toda moral *sana*, está
2 dominado por un instinto de la vida, — cualquier mandamiento de la vida se cumple con un
3 determinado canon de lo que «se debe» y lo que «no se debe» hacer, cualquier obstáculo y cualquier
4 enemistad en el camino de la vida quedan con ello eliminados. La moral *contranatural*, es decir, casi
5 toda moral que hasta ahora se ha enseñado, venerado y predicado, se dirige, por el contrario,
6 precisamente *contra* los instintos de la vida, — es una *condena*, a veces disimulada, a veces pública
7 y desvergonzada, de esos instintos. Al decir «Dios examina el corazón», la moral dice no a los
8 apetitos más bajos y más altos de la vida y toma a Dios como *enemigo de la vida*... El santo en el
9 que Dios tiene su complacencia es el castrado ideal... La vida acaba donde *comienza* el «reino de
10 Dios».

F. NIETZSCHE, *Crepúsculo de los ídolos*, “La moral como contranaturalidad” (trad. de J. B. Llinares)

CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**instinto de la vida**” partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: *Ser y devenir. Apariencia y realidad o “verdad”*.
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si con coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2015	CONVOCATORIA: JULIO 2015
HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN: L'alumne/a contestarà, dins de l'opció que trie, les **quatre** qüestions sobre el text de l'autor que ha treballat en classe.

1ª qüestió: 2 punts; 2ª qüestió: 2 punts; 3ª qüestió: 5 punts; 4ª qüestió: 1 punt.

OPCIÓ PRIMERA

TEXT I

- 1 I, com que la multitud de les lleis proporciona sovint excuses als vicis, de tal manera que un Estat està
2 més ben regit quan en té ben poques però hi són estrictíssimament observades; així, en comptes
3 d'aquest gran nombre de preceptes de què consta la lògica, vaig pensar que en tindria prou, amb els
4 quatre següents, mentre prengué la ferma i constant resolució de no deixar d'observar-los ni una sola
5 vegada.
6 El primer era no acceptar mai cap cosa como a vertadera sense conèixer evidentment que ho fos; és a
7 dir, evitar acuradament la precipitació i la prevenció, i no incloure en els meus judicis res més que
8 allò que es presentés al meu esperit tan clarament i distintament que jo no tingués cap motiu de posar-
9 ho en dubte.
10 El segon, dividir cadascuna de les dificultats que examinés en tantes parts como fos possible i com
11 calgués per a resoldre-la millor.
12 El tercer, conduir per ordre els meus pensaments, començant pels objectes més simples i més fàcils de
13 conèixer, per a ascendir a poc a poc, gradualment, fins al coneixement dels més complexos, i suposant
14 un ordre fins i tot entre aquells que no es precedeixen per naturalesa els uns als altres.
15 I el darrer, fer arreu recomptes tan complets i revisions tan generals que arribés a estar segur de no
16 ometre res.

R. DESCARTES, *Discurs del mètode II* (trad. de P. L. Font)

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme "**dubte**", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: ***Concepte de substància en Descartes i els seus tipus. Arguments demostratius de l'existència de Déu i del món.***
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que judges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT II

1 En relació amb el primer problema, el coneixement es desplega de la manera següent: sembla que la
2 llei natural és un hàbit.

3 1. Perquè, como diu el filòsof en *Ètica a Nicòmac*, II, «les coses que passen en l'ànima són de
4 tres classes: passions, facultats i hàbits». Però la llei natural no és cap de les potències de l'ànima, ni
5 cap de les passions, com s'aprecia sense dificultat quan s'enumeren una a una. Per tant, la llei natural
6 és un hàbit.

7 2. A més, Basili afirma que la consciència o la sindèresi és «la llei del nostre intel·lecte», i això
8 només es pot entendre de la llei natural. No obstant això, la sindèresi és, sens dubte, un hàbit, com ja
9 hem dit [I, q.79 a.12]. Per tant, la llei natural és un hàbit.

10 3. A més, la llei natural sempre està en l'home, com es farà patent [a.6]. Però no sempre la raó de
11 l'home, a la qual pertany la llei, pensa en la llei natural. Per tant, la llei natural no és un acte, sinó un
12 hàbit.

13 *Per contra*, és Agustí qui afirma, en el llibre *De bono coniugali*, que «l'hàbit és allò amb què es fa
14 alguna cosa quan és necessari». Però la llei natural no és d'aquesta condició; en efecte, es troba en els
15 xiquets i en els condemnats [a l'infern], els quals no poden fer-ne ús. Per tant, la llei natural no és un
16 hàbit.

T. D'AQUINO, *Summa teològica*, Ia-IIae, q. 94, a. 1 (trad. de J. A. Lluch)

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme "**llei natural**", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: *El mètode escolàstic en filosofia: la qüestió disputada*.
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

OPCIÓ SEGONA

TEXT I

1 Però hom demanarà, ¿quin és, doncs, aquest tresor que pensem deixar a la posteritat amb una
2 metafísica semblant, depurada per la crítica però portada també per això a un estat ferm? Amb una
3 ràpida ullada general a aquesta obra, hom creurà percebre que la seua utilitat no és sinó negativa, a
4 saber, la de no atrevir-nos mai a ultrapassar amb la raó especulativa els límits de l'experiència, i
5 aquesta és també, en realitat, la seua primera utilitat. Però de seguida es torna positiva, quan hom
6 s'adona que els principis amb què la raó especulativa s'atreveix a ultrapassar els seus límits tenen en
7 realitat, com a resultat forçós, no una ampliació sinó, observant-ho de més a prop, una reducció del
8 nostre ús de la raó, perquè els seus límits efectivament amenacen d'ampliar els de la sensibilitat a què
9 pròpiament pertanyen ultrapassant-ho tot i, d'aquesta manera, foragitar del tot l'ús pur (pràctic) de la
10 raó. Per això una crítica que limita la raó especulativa és, com a tal, certament negativa; no gensmenys,
11 en la mesura en què així elimina alhora un entrebanc que limita l'ús pur pràctic o que amenaça fins i tot
12 d'anorrear-lo, en realitat és d'una utilitat positiva i molt important, tan aviat com arribem a la convicció
13 que hi ha un ús pràctic absolutament necessari de la raó pura (l'ús moral), en què aquesta s'amplia
14 inevitablement més enllà dels límits de la sensibilitat.

I. KANT, *Crítica de la raó pura*, “Pròleg de la segona edició”, B XXIV- B XXV (trad. de J. B. Llinares)

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme “**ús pràctic**” de la raó, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: *Metafísica, crítica i il·lustració*.
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que judges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT II

1 — Reduïsc a fórmula un principi. Qualsevol naturalisme en la moral, és a dir, qualsevol moral *sana*,
2 està dominat per un instint de la vida, — qualsevol manament de la vida s'acompleix amb un
3 determinat cànon d'allò que «s'ha de fer» i allò que «no s'ha de fer», qualsevol obstacle i qualsevol
4 enemistat en el camí de la vida hi queden deixats de banda. La moral *contranatural*, és a dir, quasi tota
5 la moral que fins ara s'ha ensenyat, venerat i predicat, s'adreça, pel contrari, concretament *contra* els
6 instints de la vida, — es una *condemna* a voltes dissimulada, a voltes pública i desvergonyida,
7 d'aqueixos instints. En dir «Déu examina el cor», la moral diu no als apetits més baixos i més alts de la
8 vida i pren Déu com a *enemic de la vida*... El sant en el qual Déu té la seua complaença és el castrat
9 ideal... La vida acaba on *comença* el «regne de Déu».

F. NIETZSCHE, *Crepuscle dels ídols*, “La moral com a contranaturalesa” (trad. de J. B. Llinares i R. Gomar)

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme “**instint de la vida**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: *Ésser i esdevenir. Aparença i realitat o “veritat”*.
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.